

MÎNA SCRITOARE A IRINEI MAVRODIN

Cassian Maria Spiridon

Puțini sînt scriitorii din literatura română mai profund atașați de scriitură, de poetica și poietica acesteia, ca poeta, traducătoarea și eseista Irina Mavrodin.

Mîna și limba sînt legate. Prin limbă se întrupă Cuvîntul, cel de la Domnul, mîna transformă în faptă, materializează Cuvîntul, îl trece pe hîrtie. «Puterea limbii, ne spune autoarea *Punerii în abis*, este nelimitată întru cunoaștere și creație; cea a mîinii, legată de scriere, de scriitură, o secondează, fiind un reflex al ei».

Scrierea, la vechii egipteni de origine sacră, este forma în care gîndul se întrupă, se așază într-o ordine cerută de rațiune, pentru a se transmite, pentru continuă permanentizare. Mîna e prelungirea verbului prin semnele grafice ce se aștern pe suportul real sau virtual, o coală de hîrtie sau un ecran de calculator – prin ea pleacă, de la ea vine gîndul viu către celălalt, de acum sau din viitorime.

Două sînt mîinile, cu ațit a crezut de cuviință Domnul a ne învrednici. O mîină dreaptă și o mîină stîngă – dreapta a *acțiunii* (a scriiturii), stînga a *non-acțiunii* (a înfrînării scrierii). Mîinii stîngi Irina Mavrodin îi închină un minunat imn, fără a lăsa în părăsire pe cea dreaptă, prima este «cea a non-acțiunii și a înțelepciunii, cea care smulge pana din mîna dreaptă, silind-o să se oprească din scris, joacă un rol la fel de important, ca și mîna dreaptă, dacă nu chiar mai important, căci a ști să te oprești la timp din facerea

operei este adeseori mai greu decît a acționa întru acea facere și cel puțin la fel de greu ca a intra în acea facere, a o începe». Prin ea se manifestă liberul arbitru, ea ne spune cînd punem finis la opera edificată de mîna dreaptă harnica, inițiatoarea, inventiva, mereu iscoditoare.

În mîna stîngă stă cu precădere conștiința artistică globală; ca atare, dacă există un har, dacă există o «inspirație», pentru poeta Irina Mavrodin, ele vin tot prin mîna stîngă.

Mîna scriitoare a Irinei Mavrodin a știut totdeauna a da ascultare mîinii înțelepte, din dreptul inimii, de unde pleacă poemul: «Eu mă las/ în voia ta/ stăpîne/ în mîna cea bună/ în mîna cea rea/ în locuri bîntuite/ de strigoi și zîne/ fericește-mă iubite/ cu fapte nesăbuite/ să ne înjugăm la un plug/ ca un fulg/ și să arăm norii» (*Plugul*).

Mîna cea bună și mîna cea rea edifică opera. Mîna scriitoare a Irinei Mavrodin este parte benefică și necesară, prin lucrarea ei, la continua înălțare a edificiului culturii naționale.